

Inatsisartunut ilaasortaq
Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqtigiit

§36, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqaatinnut akissut.

Inatsisartut suleriaasianni § 36, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqarputit:

Meeqqat atuarfiannit 2007-mi naammassisut 42 %-tii ukiut marluk qaanngiunneranni ilinniagaqarlutik aallartippat. 42 %-it taakku iluanni qassit nunaqarfinneersuuppat?

Akissut:

Apeqqutit akisinnaajumallugu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermit, Iisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik Aqutsisoqarfillu kisitsisinik 2007-2009-meersunik immikkut suliarinnippoq, tamatumani Ilinniagaqarnermutinik nalunaarsuivimmit paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmit inuit nalunaarsorsimaffianni paasissutissanut sanilliunneqarlutik, taamaalillunilu atuartut nunaqarfimmiut immikkoortinneqarsinnaalerlutik. Paasinarsivoq inuusuttut 42 procentiit eqqaasannit tamarmiusunit 8 %-it missaanniittut nunaqarfinneersuusut, imaappoq pineqartutat 19%-iisa missaat. Nunaqarfimmiut ukiuni makkunani atuarfimi atuartuusunit tamarmiusunit 15 procentit missaanniimmata, kisitsisinik paasiniaanikkut ilimanarsisinneqanngilaq nunaqarfimmiut illoqarfimmiunit ilinniagaqalartornissamut periarfissakinnerusut. Ilutigisaanik meeqqat atuarfianni alloriarfinni 2009-mi misiliinerit Inerisaaviup ingerlassaasa takutippaat, atuartutsialassuit ("atuartut pikkorissut") immaqqa ilimagineqarsinnaagaluartutut illoqarfissuarneersuinnaangitsut, kisiannili assigiimmik sineriammut tamarmut siammarsimasuusut, aammalu illoqarfinniillu minnerusunit nunaqarfinniillu aggersuussarlutik.

Inernerit taakku tupaallannarput tigussaasunilli inerniliitinnanga politikikkullu iliuusissanut tunngavissortinnanga arlalinnik erseqqissaaviusunik misissueqqissaartoqartariaqarpoq, ass. atuartut illoqarfinneersut nunaqarfinneersullu atuarunnaartarnerat sukumiisumik misissoqqissaassavarput. Apeqqutinnut akissuteqarnissamut piffissaliunneqartumi ajornartorsuutit tamarmik itisiliivigineqarsinnaasimanngillat taamaattorli Naalakkersuisoqarfik Aqutsisoqarfillu piffissami tulliuuttumi misissueqqissaarniarput, siullermik nalunaarusiani Akileraartarneq Atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap aamma [Nunatsinni Aningaasaqarneq pillugu isumasioqatigiit](#) maannakkorpiaq suliarisaanni ilaasussanik, kiisalu taakku marluk tamarmik atuarfik sammillugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu misissueqqissaarnerit novembarip qaammataani atuarfimmik naliliinissamut ilaatinneqassapput. Taakku inernerit Inatsisartut ukiup

18. juni 2010
Sagsnr. 2010-024961
Dok. Nr.400452

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax: +299 32 20 73
Email: kiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

affakkuutaartumik nalunaarusiarisartakkatsinni Ilinniartitaanermit pilersaarutip killiffianut suliarisartakkatsinni pissarsiarissavaat.

Maannangaarli ajornartorsiutit marluk takusinnaavakka:

Meeqqat atuarianni alloriarfinni misilitsinnerit Inerisaavimmit ingerlassat inernerit nutaat tunngavigalugit atuartut nunaqarfimmiut illoqarfimmiullu pisinnaasaannik misissuinissamut periarfissaqalerpugut. Inernerni erseqqissumik paasinarsivoq atuartut nunaqarfanneersut atuartunit illoqarfanneersunit kalaallisut angusaqarnerusartut, matematikimi illoqarfimmiutulli angusaqartartut, ajoraluartumilli danskisut tuluttullu malunnartumik angusarliornerusarlutik. Taamaalilluni oqaatsit nunaqarfimmiut ilinniaqqinnissaannut aporfiorpasipput, ilinniartitaanerni ataatsimut isigalugu atuartitsissutit tamarmik danskisuujusarmata tuluttuujullutilluunniit atuartitsinerlu danskisut ingerlasarluni. Pisariitsunik pilertortunillu aaqqiissutissaqanngilaq ajornartorsiulli sumiissusersineqassaaq.

Tamatununga peqatigitillugu soorunami nunaqarfimmit illoqarfimmut nuunneq inuttut kulturikkullu inuusuttunut alloriarnerusarpoq annertoq. Taamaattumik nunaqarfinni atuartut ukioq kingulleq atuarnermikk naammassinninniarlutik illoqarfimmukaraangata immaqalu ilinniaqqissagaangata pitsaasunik aaqqiissugaasunillu atugassaqartinneqarnissaat pisariaqarpoq. Atuarfimmik naliliinermut atatillugu atuartut angerlarsimaffii nunaqarfinnilu atuartuutitsinnut atugassarititaasut sukumiinerusumik misissuiffigissavavut, arlaannik pitsanngorsaasoqartariaqarnersoq naliliiffiginiarlugu.

Naggasiutigalugu erseqqissaatigissavara atuartut isorliunerusuneersut taakkulu atuartitsinermut atatillugu atugaat Naalakkersuisunit sammineqartorujussuusimmata. 2008-mi nunatsinni efterskolinik pilersitsineq tamanna eqqarsaatigalugu isigineqarluinnassaaq. 2009-mi nunatsinni efterskolinut akuerisaasunit 19 procentit Upernaviup eqqaaneersuummata 14 procentillu Tasiilap eqqaaneersuullutik. Danmarkimi efterskolinut akuerisaasunut sanilliullugit assigiinngissuteqartorujussuuvoq, tamatumani qinnuteqartut illoqarfissuarneersuunerullutik. Ajoraluartumik ukiumi 2010/11-mi efterskole ataasiinnaq ingerlateqqinneqarsinnaasimavoq maannakkorpiarli efterskolimut allamut sumiiffinnik naleqquttunik ujaasineq sulissutigineqarpoq. Nalunngilarput atuartut Danmarkimi efterskolineersut uteraangamik ilinniakkamik aallartitsinerusartut. Taamaalillutik efterskolertut 62 procentii ilinnialersarput qulaani agguaqatigiissitsinermut 42 procentimut taaneqartumut sanilliullugu. Tamatuma aamma ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu atuartunut nunatsinni efterskolersimasunut atuunnissaa qularnaassavarput, tamanna nunaqarfinni atuartunut iluaqutaasinnaanerussaaq. Tamanna aamma atuarfimmik naliliinissamut ilaatineqarumaarpoq.

Apeqqutinnut nunaqarfinni atuartut taakkulu ingerlalluarnissamut periarfissaat pillugit misissuueqqissaarnernik kaammattuutinillu suliaqaaqqinnissamut isumassarsiorfigilluakkatsinnut qujavunga.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga